

Determinació nacional

JUAN CARLOS MORENO CABRERA
Voliana Edicions
Argentona 2019
196 pàgines

Juan Carlos Moreno Cabrera (Madrid, 1956) és catedràtic de Lingüística General de la Universitat Autònoma de Madrid. Ha estat membre del comitè científic de l'Informe sobre les Llengües del Món (Unesco) i del comitè científic de *Linguamón – Casa de les llengües*. El 2014 fou guardonat amb el XXIV Premi Internacional Ramon Llull «per les seves contribucions acadèmiques a la defensa de la igualtat de totes les llengües, i la seva actitud crítica amb les ideologies lingüístiques assimilacionistes».

En la seva darrera obra, *Determinació nacional*, que porta per subtítol *Catalunya davant l'ofensiva espanyolista (2009-2018)* fa tota una dissecció de les raons per les quals el Regne d'Espanya impedeix qualsevol expressió de la lliure auto-determinació de Catalunya. La premissa bàsica, per a Moreno, és que «la nació espanyola es fonamenta en la negació de tal condició per a les diverses nacions que conviuen en l'Estat espanyol» (p. 12). I afirma que «la definició de la nació espanyola porta inclosa de forma necessària la negació del caràcter de nació sobirana de determinats pobles que hi són inclosos per definició. Afirmando, per tant, que Catalunya és una nació sobirana equival a negar l'existència de la nació espanyola» (p.20).

Ens trobam acarats, doncs, clarament, a una ideologia ultranacionalista, perversa i supremacista que informa no només els partits dits constitucionalistes i l'opinió pública, sinó sobretot les altes institucions i magistratures del Regne d'Espanya. Aquesta és la raó per la qual és verament impossible fonamentar una convivència harmònica i democràtica entre les diverses nacions que conformen l'Estat espanyol. Moreno Cabrera assevera, en aquest sentit, que qualsevol exercici de llibertat i de sobirania exercit per Catalunya, com ara el referèndum d'autodeterminació, és vist pel Regne d'Espanya i per una part majoritària de la població com una agressió i una amenaça inadmissible a la nació espanyola i a la seva integritat nacional, cosa que dóna peu i sentit, segons ell, a quelcom molt greu: a tota la repressió i totes les accions antidemocràtiques contra el poble català. Ja veiem, doncs, com el nacionalisme espanyolista és incompatible amb la democràcia i el respecte als drets fonamentals dels pobles.

Alhora, observarem que si la nació espanyola és indissoluble i indivisible, «les nacionalitats no poden atribuir-se en cap cas un dret d'autodeterminació i una vocació de constitució en Estat independent» (p. 42). Assenyala, el professor madrileny, que la Catalunya actual, en les seves decisions democràtiques, està fora de la Constitució, i situa la nació catalana fora de la legalitat de l'Estat espanyol.

Ens podríem allargassar més, però penso que ja ha quedat prou clar el peix que s'hi ven. Juan Carlos Moreno ens ho acaba d'esclarir d'una manera clara, entenedora i rotunda: l'herència franquista d'Espanya ha encabit perfectament el seu llegat dins una Constitució empètitada i, ara ja, anacrònica, controlada per un nacionalisme espanyolista incompatible amb la democràcia, amb la bona convivència, amb la tolerància i amb la justícia. Ho vam veure el Primer d'Octubre i ho estem veient constantment en situacions diverses, com una espasa de Damocles que penja damunt els nostres caps. █

ANDREU SALOM